

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo Constantinus ecclesiis aedificatis Constantinopoli omnem
simulachrorum cultum sustulerit. Cap. XLVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII DE VITA

Quām magnifice matri iusta fecerū Constantinus, & quanto
dum illa viueret in honore habuerit.

CAP. XLVI.

E Ius autem tabernaculum splendidis exequiis deco-
ratum. Nam maxima satellitum turba ad ciuitatem,
quæ principem locum tenet imperii, deportatum
fuit, ibique regali sepulchro conditum. Sic igitur impe-
ratoris mater diem suum obiit: quæ quidem est immor-
tali planè memoria celebranda, non modo propter pia
vitæ officia, sed etiam propter eximium illud & admira-
bile germen ab ipsa editum (Constantinum dico) quem
quidem, cum ab cæteras res omnes, tum ob pietatem in
parentem & procreatricem suam, beatum iudicare par-
est: qui illam cum iam antea pietate minime esset imbu-
ta, ita piam reddidit, ut à primo tempore ætatis ab ipso
communis omnium seruatoris ore instituta fuisse vide-
retur: ita etiam honore regio exornauit, ut cum apud
omnes gentes, tum apud eos, qui aliquo gradu militari
collocati essent, Augusta, & imperatrix nuncuparetur,
aureaque numismata eius imprimerentur effigie. Iam
vero thesauro regio pro arbitratu vtendi, proq; animi
sententia, & ut sibi cōmodissimum fore putaret, singula
libere dispensandi, filius ei liberam fecit potestatem, quō
etiam in his omnibus eam & splendore eximiam, & am-
plitudine admirabilem efficeret. Quare inter ea, quæ ad
eius memoriam illustrandam faciant, ista etiam non sine
causa repetita sunt: quę dum propter singularem pietatis
præstantiam in matre colenda exercebat, præcepta etiam
diuina, quæ honorem parentibus decenter impertiendū
tradunt, accurate expluit.

Quomodo Constantinus ecclesiis ædificatis Constantinopoli
omnem simulachrorum cultum sustulerit.

CAP. XLVII.

A Tque ut ista præclara & eximia pietatis munera, quę
diximus, Imperator apud gentem Palæstinorum est
hoc modo executus, sic in omnibus prouinciis ec-
clesias nouas extruxit, easq; effecit prioribus longè præ-
stabiliores.

stabiliores. Ciuitatem autem ipsius nomine nūcupatam, eximio splendore illustrare instituens, permultis templis, hoc est præclarissimis ecclesiis in honorem martyrum, illustrissimisque ædibus sacris adornauit, quæ partim in suburbibus erant, partim in ipsa vrbe, quibus tum martyrum celebravit memorias, tum ipsam vrbum martyrum deo cōfescravit. Ad summam, cum sapientia diuina esset imbutus, ciuitatem quam sui nominis appellatiōne donandam statuerat, primum omni eidolorum cultu perpurgari debere censuit, ut nusquam in illa vel statuæ eorum, qui dii putantur, in templis honoratae, vel altaria impura cruxis contagione inquinata, vel hostiæ ignis incendio penitus exustæ absumptæ q; vel festa demonum nomine celebrata, vel aliud quicquam eorum, quæ apud superstitiones usurpari soleat, omnino apparerent.

De insigni crucis in palatio, & Danieli in fontibus.

CAP. XLVIII.

VIdeas etiam adhuc, licet, apud fontes in medio foro positos pastoris præclaris symbola, illis qui sacris literis eruditæ sunt satis cognita. Danielem quoq; cum leonibus in ære incisum, auriq; laminis splendescensem. Tantus item & tam diuinus amor imperatoris animum complexus est, ut in ipso palatii introitu, in ædificio omnium excellētissimo, in medio recti laqueari inaurato, in tabula maxima explicata, salutaris passionis insigne, ex lapillis preciosis cuiusc; modi, auroq; multo, politè elaboratis confectum, figendum curauerit. Istud imperatori sanctissimo regni firmū videbatur esse propugnaculum.

Quod Nicomedia, & in aliis ciuitatibus ecclesiæ fabricauerit.

CAP. XLIX.

His igitur ornamenti suam ciuitatem illustrauit. Vrbem autem, quæ in Bithynia facile primas fert, pari ratione ecclesia magnifica & insigni, monumenti loco, sumptu ex suis thesauris suppeditato honorauit: ibique seruatori suo contra hostes & ad-